

โครงการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสาธารณสุขในชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแปะ-ระใต้ ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๑. หลักการและเหตุผล

อาหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสุขภาพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ แต่หากอาหารนั้นมีสารที่เป็นอันตรายปนเปื้อน หรือแม้แต่มีสารที่อนุญาตให้ใช้ในอาหารได้ แต่มีปริมาณที่มากกว่าที่กำหนดก็ย่อมให้เกิดพิษภัยกับผู้บริโภค ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต การส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพดีไม่เจ็บป่วย เป็นสิ่งที่รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุน ควบคุม ดูแล เฝ้าระวัง และป้องกัน ให้ประชาชน เน้นให้ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัย มีคุณค่าอย่างทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ ปัจจุบันปัญหาสำคัญที่พบในอาหารสด มักจะมีสารปนเปื้อนอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อรับประทานเข้าไปแล้ว ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อาจเกิดผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวหรืออาจถึงกับชีวิตได้ ส่วนใหญ่ร้านค้าจะเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผู้บริโภค ทำให้ได้รับสารปนเปื้อนเข้าไปสะสมในร่างกาย ก่อสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลย่านตาขาว ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหารปลอดภัย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ปี 2561 ขึ้น เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและประกันคุณภาพของอาหาร และเป็นการพัฒนาและสร้างความรู้แก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกซื้ออาหารที่เหมาะสม อันจะส่งผลให้ประชาชนได้บริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ต่อไป

ในปัจจุบันจากสถิติการป่วยและเสียชีวิตของคนไทยพบว่าป่วยด้วยโรคที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพเป็นอันดับต้น ๆ เช่น โรคเมร็งทุกชนิดโรคหัวใจขาดเลือดโรคเส้นเลือดในสมองอุดตัน เป็นต้น ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย มีสารปนเปื้อนอาหารที่ไม่ได้มาตรฐานอาหารแปลกปลอม อาหารสุก ๆ ดิบ ๆ เป็นต้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแปะ-ระใต้ มีพื้นที่รับผิดชอบ ๓ หมู่บ้าน มีประชากรรับผิดชอบ ๒,๗๘๑ คน มีจำนวนหลังคาเรือน ๕๕๙ หลัง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างประมงเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์เป็นต้น ครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวแต่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกัน วิถีชีวิตชุมชนโดยส่วนใหญ่นิยมซื้ออาหารปรุงสุกที่มีจำหน่ายโดยทั่วไปในพื้นที่เนื่องจากไม่มีเวลา ทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคที่เกิดจากพฤติกรรมดังกล่าวได้ จากการวิเคราะห์ปัญหาด้านสุขภาพของประชากรในพื้นที่ พบว่ายังป่วยด้วยโรคเบาหวานความดันโลหิตสูง และโรคติดเชื้อในระบบทางเดินอาหารเช่น โรคอุจจาระร่วง โรคอาหารเป็นพิษ เป็นต้นซึ่งโรคเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและครอบครัวและอีกปัญหาหนึ่งที่ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ คือ การใช้ยาที่มีความนิยมใช้ยาชุด หรือยาที่พ่อค้าเร่โฆษณาสรรพคุณ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องรวมพลังกันดำเนินการหลาย ๆ มาตรการทุกรูปแบบในการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่

งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม กำกับ ดูแลและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ เช่น อาหาร ยา เครื่องสำอาง ร้านขายของชำในหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งในส่วนของผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพเหล่านี้มีผู้เกี่ยวข้องหลายส่วน เช่น ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ตลอดจนผู้บริโภค โดยเฉพาะผู้บริโภคจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านั้น หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณภาพ ลอกเลียนแบบ เจือปนสารอันตรายลงไป หรือหากบริการสุขภาพนั้นไม่ได้มาตรฐานจะทำให้ผู้บริโภคได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจนอาจทำให้เสียชีวิตได้ ร้านขายของชำในหมู่บ้าน เป็นร้านที่ผู้บริโภคจับจ่ายใช้สอยและซื้อสินค้ามากที่สุดเนื่องจากเป็นร้านที่อยู่ในหมู่บ้าน สะดวกในการซื้อสินค้า และเป็นร้านที่จำหน่ายสินค้าหลากหลายชนิด เช่น ยา เครื่องสำอาง อาหารสำเร็จรูป เครื่องปรุงรส อาหารแปรรูป บุหรี่และแอลกอฮอล์ แต่จากการดำเนินงานคุ้มครอง

ผู้บริโภคว่า การใช้เครื่องอุปโภค บริโภคที่ไม่ได้มาตรฐานจากร้านขายของชำในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องสำอางที่ไม่ได้คุณภาพ จำหน่ายให้กับประชาชนในชุมชน และยังจำหน่ายยาบางชนิดที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ในร้านขายของชำ ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องสำอางที่มีคุณภาพ ความรู้เรื่องประเภทของยาแต่ละชนิดที่สามารถจำหน่ายได้ในร้านขายของชำ และจำหน่ายให้กับร้านค้าในชุมชนได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคทั้งสิ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ตรวจสอบและเฝ้าระวังความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ ตลอดจนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการร้านขายของชำในหมู่บ้าน

กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายดำเนินการเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านฉลากผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น อาหาร ยา เครื่องสำอาง รวมทั้งอาหารเสริมในร้านชำ วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคในชุมชน เนื่องจากพบว่าในหมู่บ้าน ยังพบว่ามีการจำหน่าย หรือลดราคาสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน ไม่มีฉลากภาษาไทย มาจำหน่ายแก่ชาวบ้าน ประกอบกับในปัจจุบันมีการโฆษณาชวนเชื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพเกินจริง ผู้บริโภคที่ขาดความรู้ในการบริโภค อาจตกเป็นเหยื่อหรือเกิดอันตรายจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานจากการหลงเชื่อโฆษณาดังกล่าว

ดังนั้นเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแปะ-ระใต้ จึงจัดทำโครงการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสาธารณสุขในชุมชนประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานในชุมชน การโฆษณาชวนเชื่อ การเฝ้าระวังร้านชำขายยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานในชุมชน ฯลฯ และบริโภคอาหารที่ปลอดภัยผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาล

๒. วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

๑. เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและตรวจสอบร้านค้าและร้านจำหน่ายอาหารภายในเขตพื้นที่เป้าหมาย
๒. เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของอสม. ในด้านการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชน
๓. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายและความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการและผู้บริโภคให้ตระหนักและเฝ้าระวังตนเองจากการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๑.ผู้ประกอบการร้านชำในชุมชน ๙ ร้าน
- ๒.ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายอาหารในชุมชนร้านก๋วยเตี๋ยว ๒ ร้าน
- ๓.ผู้ประกอบการร้านขายของสด ๒ ร้าน
- ๔.แกนนำสุขภาพ จำนวน ๓๙ คน
- ๖.ประชาชนทั่วไป ๒๘ คน

๔. วิธีดำเนินการ

๑. ขั้นตอนเตรียมการ

๑.๑ จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสาธารณสุขในชุมชนประจำปีงบประมาณ

๒๕๖๐

๑.๒ เสนอโครงการและแผนงานเพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

๒. ขั้นตอนดำเนินการ

๒.๑ ดำเนินการตรวจร้านชำ และร้านขายของสด

๒.๒ สุ่มตรวจและสังเกตตรวจผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๒.๓ ดำเนินการตรวจสอบความสะอาดปราศจากเชื้อแบคทีเรียของร้านขายอาหารและ แผงลอยจำหน่ายอาหาร โดยใช้ชุดตรวจหาโคลิฟอร์มแบคทีเรีย SI-๒

๒.๔ เฝ้าระวังการโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพในชุมชน

๒.๕ อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขแก่ภาคีเครือข่าย ได้แก่ แกนนำสุขภาพ, กลุ่มผู้ประกอบการร้าน และกลุ่มภาคีเครือข่าย

๓. ขั้นตอนติดตามประเมินผล

๓.๑ ดำเนินการตรวจสอบร้านชำและร้านขายของสดทุกเดือน

๓.๒ ดำเนินการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพ ความสะอาดปราศจากเชื้อแบคทีเรียภายในร้านอาหารชำทุก ๆ

๓ เดือน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม ๒๕๖๓ – กรกฎาคม ๒๕๖๓

๖. สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแปะ-ระใต้

๗. งบประมาณ

จากงบประมาณ จากกองทุนหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ตำบลท่าเรือ เป็นเงิน ๑๗,๙๙๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) เป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. กิจกรรมอบรมให้ความรู้

๑.๑ ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๘๐ คนๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๑.๒ ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (มื้อเช้า, มื้อบ่าย)

จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๘๐ คน เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๑.๓ ค่าตอบแทนวิทยากร ๖๐๐ บาท x ๕ ชม. x ๑ คน เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๑.๔ วัสดุโครงการ ผืนละ ๔๕๐ บาท จำนวน ๑ ผืน

เป็นเงิน ๔๕๐ บาท

๑.๕ อุปกรณ์การอบรม (แฟ้ม สมุด ปากกา) ชุดละ ๒๐ บาทจำนวน ๘๐ ชุด

เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

๑.๖ ค่าน้ำยาตรวจสแตียรอยด์ ๓ ชุดๆละ ๑๘๐

เป็นเงิน ๕๔๐ บาท

๑.๗ ค่าน้ำยาตรวจสารปรอท ๒ ชุดๆละ ๑,๔๕๐ บาท

เป็นเงิน ๒,๙๐๐ บาท

๒. กิจกรรมเดินรณรงค์

๒.๑ วัสดุประชาสัมพันธ์ ผืนละ ๓๐๐ จำนวน ๔ ผืน

เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๗,๙๙๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

หมายเหตุ รายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถดูเฉลี่ยจ่ายแทนได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนในเขตพื้นที่เป้าหมายได้บริโภคอาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย

๒. ประชาชนมีความรู้และพฤติกรรมในการบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง

๘. เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และสามารถบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๒. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องไม่หลงเชื่อโฆษณาที่มีลักษณะโอ้อวดเกิน

จริง

๓. ร้านค้าในชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพปลอดภัยได้มาตรฐานมาจำหน่ายครอบคลุมร้อยละ ๑๐๐

๔. ชุมชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัย

๙.ผู้รับผิดชอบ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแปะ-ระใต้ ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวมินา มาลินี)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน

ผู้เสนอโครงการ

(นางเยาวเรศ โต๊ะปลัด)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการรักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแปะ-ระใต้

ผู้เห็นชอบโครงการ

☒ เห็นชอบ

☐ ไม่เห็นชอบ เหตุผล.....

(นายบัณฑิต เละกะกุล)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

กรรมการและเลขานุการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

ผู้อนุมัติโครงการ

☒ เห็นชอบ อนุมัติให้ดำเนินการ

☐ ไม่เห็นชอบ เหตุผล.....

(นายบาเสด ยาพระจันทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

กำหนดการอบรมให้ความรู้โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขในชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ณ.....

วันที่.....

เวลา

เนื้อหา

๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.

ลงทะเบียน - รับเอกสาร

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.

พิธีเปิดการอบรมโดย นายบาเสด ยาพระจันทร์

๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

การดำเนินงานและการขับเคลื่อนงานคุ้มครองผู้บริโภค

ผลการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค(ผลการส่งตัวอย่างอาหาร)ในปีที่ผ่านมา
โดย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โรงพยาบาลท่าแพ

๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.

พักรับประทานอาหารว่าง

๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.

การเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพในร้านชำและการโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพ

โดย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โรงพยาบาลท่าแพ

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.

สาธิตและฝึกปฏิบัติการตรวจสอบสารสเตียรอยด์

โดย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โรงพยาบาลท่าแพ

๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.

พักรับประทานอาหารว่าง

๑๔.๔๕ - ๑๖.๓๐ น.

สาธิตและฝึกปฏิบัติการตรวจสอบสารปรอท

โดย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โรงพยาบาลท่าแพ

๑๖.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.

ข้อเสนอแนะ และผู้เข้าประชุมซักถามข้อสงสัย